

छत्रदेव गाउँपालिकाको

आर्थिक वर्ष

२०७९/८०

को

नीति तथा कार्यक्रम

छत्रदेव गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
छत्रगञ्ज, अर्धाखाँची
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

०५ भाद्र, २०७९

उपस्थित गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यूहरु,

१. संघीय लोकतान्त्रिक गणतन्त्र नेपालको संविधान जारी भए पश्चातको स्थानीय तहको दोस्रो निर्वाचनबाट निर्वाचित यस छत्रदेव गाउँपालिकाको गरिमामय सभाको पहिलो अधिवेशन तथा छत्रदेव गाउँ सभाको चौंधौ अधिवेशनमा छत्रदेव गाउँपालिकाको अध्यक्षको हैसियतले आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम प्रस्तुत गर्न पाउँदा गोरक्षको अनुभूति गरेको छु ।
२. यस अवसरमा लोकतन्त्र र सामाजिक न्यायको स्थापनाका लागि जीवन उत्सर्ग गर्ने सम्पूर्ण ज्ञात अज्ञात शहीदहरुप्रति भावपूर्ण श्रद्धाङ्गली अर्पण गर्दछु । साथै लोकतान्त्रिक आन्दोलनका घाइतेहरु, द्वन्द्व पीडितहरु, वेपता पारिएका नागरिकहरुले पुन्याउनु भएको योगदानको उच्च सम्मान गर्दै उहाँहरुका परिवारलाई स्मरण गर्न चाहन्छु । लोकतन्त्र स्थापनाका लागि विभिन्न समयमा भएका आन्दोलनहरुमा महत्वपूर्ण योगदान गर्नुहुने सम्पूर्ण महानुभावहरु प्रति सम्मान प्रकट गर्दछु ।
३. सिमित स्रोत साधन, न्यून जनशक्ति, कमजोर भौतिक पूर्वाधार, कानूनको अभावका बाबजुद आधारभूत संरचनाहरुको जग बसाल्ने, पूर्वाधार निर्माण र विकास निर्माणका महत्वपूर्ण कामहरु अघी बढाउने, कोभिड १९ जस्तो वैधिक महामारीबाट छत्रदेववासीहरुको जीवन रक्षा गर्ने, सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई चुस्त बनाउने, सुशासन युक्त गाउँपालिका बनाउने कार्यमा गाउँपालिकाले महत्वपूर्ण सफलता हासिल गरेको छ । यी उपलब्धीहरु र स्थानीय सरकारको जग बलियो बनाउन महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्नुहुने सम्पुर्ण पूर्व जनप्रतिनिधि ज्यूहरुको योगदानको उच्च कदर गर्दछु । आगामी दिनमा समेत निरन्तर साथ र सहयोगको अपेक्षा गर्दछु ।
४. नागरिकलाई स्थानीय सरकारको अनुभूति दिलाउने गरी काम गर्ने प्रतिबद्धता गर्दै हामीलाई अमूल्य मत दिएर विजयी बनाउनुहुने सम्पूर्ण छत्रदेववासीहरु प्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्न चाहन्छु । हामीले निर्वाचनका समयमा जनता सामु गरेका प्रतिबद्धताहरुलाई अक्षरस पालना गर्ने गरी अगाडिको यात्रा तय गर्ने विश्वास दिलाउन चाहन्छु ।
५. नेपालको संविधान तथा स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहलाई प्राप्त अधिकारहरुको कार्यान्वयन मार्फत छत्रदेवको विकास र छत्रदेववासीहरुको समुन्नत छत्रदेव निर्माणको चाहनालाई आत्मसात गरी छत्रदेववासी नागरिकहरुलाई छिटो छरितो सेवा प्रदान गर्ने, विकास प्रक्रियालाई दिगो, सन्तुलित र समावेशी बनाउँदै, गर्व गर्न लायक समृद्ध छत्रदेव गाउँपालिका बनाउने उद्देश्य हामीले लिएका छौं ।

उपस्थित गाउँसभाका सम्पूर्ण सदस्यज्यू,

अब म नेपाल सरकारको राष्ट्रिय आकांक्षा, लुम्बिनी प्रदेश सरकारको दीर्घकालीन सोँच, दिगो विकासका लक्ष्यका साथै गाउँपालिकाको दिर्घकालिन सोँच र नागरिकको चाहनालाई ध्यानमा राखी आर्थिक वर्ष २०७९/८० को नीति तथा कार्यक्रम यस गरिमामय सभा समक्ष प्रस्तुत गर्दछु ।

कृषि तथा पशु-पंक्षी

१. कृषकको क्षमता अभिवृद्धि गर्न, आवश्यकतामा आधारित प्राविधिक तथा परामर्श सेवा कृपकको खेतवारी र गोठ सम्म पुगेर प्रदान गर्न एक वडा एक प्राविधिक जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ ।
२. सम्भाव्यताका आधारमा व्यावसायिक कागती खेती, व्यावसायिक अकवरे र अन्य जातका खुर्सानी खेती, तरकारी खेती, मकै खेती, तोरी खेती, धान खेती, बाख्रापालनको पकेट क्षेत्रहरुको निर्धारण गरी एक वडा, एक उत्पादन कार्यक्रम मार्फत व्यावसायिक उत्पादनमा जोड दिइनेछ । सहकारी मार्फत सामुहिक खेती प्रणालीमा जोड दिइनेछ ।

- M.J.R.C*
३. आधुनिक कृषि प्रविधि प्रसार गर्ने सशक्त माध्यमको रूपमा रहेका कृषक समूहलाई कृषक पाठशालाको रूप दिई यिनीहरूके माध्यमबाट आइ.पि.एम. (Integrated Pest Management) प्याकेज कार्यक्रम, तरिका प्रदर्शन तथा उत्पादन प्रदर्शन कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । वातावरण र जनस्वास्थ्यमा वाली संरक्षणमा प्रयोग हुने विषादीको प्रतिकूल असरलाई न्यून पार्न एकीकृत शत्रुजीव व्यवस्थापन कार्यक्रमलाई विशेष प्राथमिकता दिईनेछ ।
 ४. माटोमा रहेका विरुवाको खाद्यतत्व पहिचान, सम्बद्ध समस्याहरूको समाधान, प्राइगारिक श्रोतको प्रवर्द्धन गरी माटोको उर्वराशक्ति व्यवस्थापन, विरुवाको विकास र वृद्धिमा सुधार ल्याई कृषि उत्पादकत्वमा सुधार ल्याउने उद्देश्यले माटो परिक्षण शिविर संचालन गरिनेछ ।
 ५. लोप हुन लागेका स्थानीय वा ऐथाने बालीहरूको संरक्षणमा सघाउ पुऱ्याउन ऐथाने वाली प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 ६. संघीय सरकारबाट सुरु गरिएको किसान सूचीकरण कार्यक्रमलाई अभियानको रूपमा संचालन गरी किसान परिचय पत्र वितरण गरिनेछ ।
 ७. कृषिमा आधुनिकीकरण, विविधिकरण, यान्त्रिकरण तथा व्यावसायीकरण गर्दै परम्परागत र निर्वाहमुखी कृषि प्रणालीलाई व्यावसायिक रूपमा विकास गर्ने कृषि औजार तथा सामाग्रीहरु अनुदानमा उपलब्ध गराइनेछ ।
 ८. जमिनलाई उत्पादन र रोजगारीको आधारको रूपमा लिइ खेति योग्य जग्गा बाँझो राख्ने प्रवृत्तिलाई निरुत्साहित गर्ने नीति लिईनेछ ।
 ९. कुखुरा पालक, गाई भैंसी पालक, बाख्ता भेडा पालक, बंगुर पालक कृषकहरूलाई खोर सुधार, गोठ सुधार लगायत अन्य आवश्यक सामाग्रीहरु उपलब्ध गराइनेछ । मासु पसल र डेरी सुधार कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईने छ । दुध उत्पादक किसानहरूलाई प्रोत्साहन गर्ने दुध उत्पादनमा अनुदान दिने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ । सहकारी मार्फत बिक्रि वितरण गर्ने रासायनिक मलमा ढुवानी अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । पशुपालक कृषकलाई निःशुल्क पशु औषधी तथा प्राविधिक सेवा उपलब्ध गराइनेछ । भेटेरीनरी ल्याब सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
 १०. मेरो पसिना: मेरै बारीमा अभियान सञ्चालन गरी वैदेशिक रोजगारबाट फर्केका युवा र विभिन्न कारणले वैदेशिक रोजगारीमा जान बाध्य युवाहरूलाई युवा लक्षित व्यावसायिक कृषि कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 ११. कृषि तथा पशुपालन व्यवसायमा युवाहरूलाई आकर्षित गरी उत्पादन वृद्धि र रोजगारी सिर्जना गर्न नयाँ व्यवसाय संचालन गर्न चाहने कृषकहरूलाई नवप्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 १२. उन्नत जातका हिउँदे एवं वर्षे घाँसबाली र डाले घाँसका बिऊ तथा बेर्ना वितरण गरि घाँसमा आधारित पशुपालनमा जोड दिईनेछ । सहकारी मार्फत फलफुलका विरुवा वितरण गरिनेछ ।
 १३. प्राकृतिक गर्भाधानलाई प्रवर्द्धन गर्न उन्नत जातको रागो वितरण गरिनेछ ।
 १४. माछा पालन गर्न संभावना बोकेका क्षेत्रहरूमा माछा प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 १५. सामुदायिक वन उपभोक्ता समितिहरु मार्फत सामुदायिक वनमा जडिवुटी खेति प्रवर्द्धन कार्यक्रम संचालन गरिनेछ ।
 १६. कृषकको लगानी सुरक्षित गर्न, कृषिमा भएको लगानीको जोखिम न्यूनीकरण गर्ने कृषि बीमा तथा पगु बीमा गर्ने कृषकहरूलाई प्रोत्साहित गरिनेछ । आकस्मिक रूपमा वाली वस्तुहरूमा देखा पर्ने गेग कीगहरूबाट वाली वस्तुलाई संरक्षण गर्नका लागि आवश्यक व्यवस्था मिलाइनेछ ।
 १७. कृषकको उत्पादनहरूलाई बजार सम्म पुऱ्याउन ढुवानीमा अनुदान दिने व्यवस्था मिलाइनेछ । कृषकको बजार पहुँचमा सहजीकरण गरी विचौलियाहरूलाई निरुत्साहित गरिनेछ ।
- M.J.R.C*

- ०५/१८
१६. गाउँपालिकाताई अण्डा, मासु र दुधमा आत्मनिर्भर गाउँपालिका बनाई निर्यात गर्ने गरी कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
 १७. "पशुपंक्षीको नश्ल सुधार: आम्दानी र रोजगारीको आधार" अभियान मार्फत पशु नश्ल सुधारका लागि कृत्रिम गर्भधान कार्यक्रमलाई निःशुल्क र प्रभाकारी बनाइनेछ ।
 २०. बाँदर र बैंदेल लगायतका जंगली जनावरबाट हुने वालीनालीको क्षति न्यूनीकरण गर्न गाउँपालिकाको आर्थिक र प्राविधिक सहयोगमा हेरालु तथा वन्यजन्तु नियन्त्रणका अन्य वैकल्पिक व्यवस्था गरिनेछ ।
 २१. उत्पादकत्व वृद्धिका लागि उन्नत वीउको प्रयोगलाई बढावा दिन उन्नत वीउको प्रयोगमा ५० प्रतिशत अनुदान उपलब्ध गराइनेछ ।
 २२. स्वस्थ जीवनका लागि स्वस्थ भान्साघर निर्माण अभियान सञ्चालन गरी एक घर एक करेसाबारी निर्माणमा जोड दिइनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

उद्योग तथा वाणिज्य

२३. उद्योग तथा वाणिज्य व्यवसायको दर्ता प्रक्रियालाई सरलीकृत गर्न आ.व. २०७९।८० मा ८ वटै वडा कार्यालयहरुमा घुम्ती शिविर संचालन गरिनेछ ।
२४. उपभोक्ताको हकहित संरक्षण गर्न सचेतनामूलक कार्यक्रम संचालन गर्ने र कालाबजारीलाई नियन्त्रण गर्न आ.व. ०७९।८० मा बजार अनुगमन कार्यलाई थप तिव्रता दिई हालसम्म दर्ता प्रक्रियामा नआएका संचालित सबै उद्योगी तथा व्यसायीहरुलाई दर्ता प्रक्रियामा ल्याइनुका साथै व्यवसाय कर वडा कार्यालयहरुबाटै संकलन गर्ने व्यवस्था मिलाइनेछ ।
२५. उत्कृष्ट उद्योग/उद्यमीहरुलाई उद्योग दिवसका अवसरमा विशेष कार्यक्रमको आयोजना गरी सम्मान गरिनेछ ।
२६. यस गाउँपालिका वडा नं. ४, कोल्दी गोलीडाँडामा औद्योगिक ग्रामको यसै आ.व. मा निर्माण कार्य प्रारम्भ गरिनेछ । साना तथा मझौलाउद्योगहरुको स्थापनामा उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।

गरिवी निवारण कार्यक्रम

२७. गरिवी निवारणका लागि लघु उद्यम विकास कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाई एक व्यक्ति एक उद्यम नीति अवलम्बन गरी नयाँ उद्यमी श्रृजना तर्फ ८० जना, स्तरोन्तती तर्फ ४८ जना र प्रविधि हस्तान्तरण तर्फ १० जनालाई प्रविधि सहयोग गरिनेछ । उद्यमीहरुको माग अनुसार कोशेली घरको निर्माण तर्फ ध्यान दिइनेछ ।

सहकारी

२८. सहकारी मार्फत उद्यमशीलता विकासमा जोड दिइनेछ । सहकारीहरुलाई बचत र ऋण परिचालनमा भन्दा उत्पादनमूलक कार्यमा लाग्न प्रोत्साहित गरिनेछ । उत्पादनमूलक सहकारीहरुलाई प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
२९. सहकारीहरुलाई आवश्यक तालिम तथा प्रविधिहरु उपलब्ध गराइनेछ । सबै सहकारीहरुलाई COPOMIS मा आबद्ध गरिनेछ ।

पर्यटन

३०. पर्यटन मार्फत रोजगारी सिर्जना र आय आर्जनमा जोड दिइनेछ । छत्रदेवको पहिचान तथा महत्व झल्काउने गीत निर्माण गरिनेछ । गाउँपालिकाको पहिचान झल्काउने सामग्री उत्पादन गर्न उद्यमीहरुलाई प्रोत्साहित गरिनेछ ।

- ४५
- ३१ यस गाउँपालिकाको छत्रदेव गणशाला, मधुरा पुस्तकारी थोल मैदान, दामपोखरी थोल मैदानको निर्माण सम्पन्न गरी थोल पर्यटनको विकास गरिनेछ ।
- ३२ यस गाउँपालिकाको नामाकरण भएको ऐतिहासिक छत्र महाराजको मन्दिर, जंग बहादुरको न्वारन भएको बल्कोटमा रहेको बल्कोट पीठा, तृतीयोष्टीको मालिका मन्दिर, चिदिकामा रहेको ऐतिहासिक कालिका मन्दिर, राधाकृष्ण मन्दिर, भगवतीमा रहेको ताराखुसे मन्दिर, माझकोट मन्दिर, विसीना मन्दिर, केरुड्गामा रहेको कालिका भगवती महामहि मन्दिर, सिद्धबाबा मन्दिर, बल्कोट दुन्दुकमा रहेको आलमदेवी मन्दिर, राम मन्दिर, अर्घातोषमा रहेको कालिका मन्दिर, बल्कोट र चिदिकामा रहेका मस्जिदहरु लगायत यस गाउँपालिका भित्र रहेका धर्म, जात, जाति, भाषा, संस्कृती, कला, संगीत, भेषभुषाहरूको पहिचान तथा प्रचार-प्रसार गरी धार्मिक तथा सांस्कृतिक पर्यटन प्रवर्द्धनमा टेवा पुऱ्याइनेछ ।

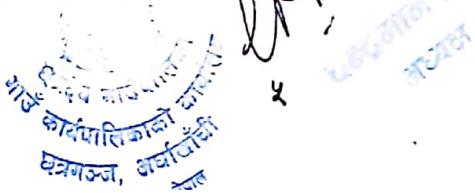
उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु, श्रम, रोजगार तथा सीप विकास

- ३३ "न्यूनतम रोजगार: नागरिकको अधिकार" को नीति अनुरूप रोजगारीको हक सम्बन्धी ऐन तथा नियमावली एवम् प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमले परिभाषित गरे बमोजिम बेरोजगार व्यक्तिको अधिकार, आवेदन प्रकृया तथा रोजगारीमा संलग्न गराउने प्रकृयाका सम्बन्धमा सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३४ "स्थानीय सरकार, रोजगारीको आधार" भने मूल नारालाई आत्मसात गर्दै संघ, प्रदेश र स्थानीय तहसँगको समन्वयमा रोजगार सेवा केन्द्रबाट एकिकृत रोजगारमूलक सेवा प्रदान गर्ने व्यवस्था मिलाइने छ । सीप सिक्क चाहाने बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई स्थानीय र प्रदेश सरकारको सहकार्यमा सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३५ स्थानीय तहमा आन्तरिक रोजगारी सिर्जना गर्ने र साझेदारी विकास निर्माण कार्यमा सहभागी हुन प्रधानमन्त्री रोजगार कार्यक्रमलाई उत्पादनमूलक क्षेत्र सँग जोडी कार्यक्रम सञ्चालन गर्न "आफ्नै पौरख, आफ्नै गौरव" कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३६ स्थानीयस्तरमा आय आर्जनको लागि प्रशस्त साधन स्रोत हुदाँहुदै पनि परिचालन व्यवस्थित हुन नसकदा बसाई-सराई तिब्र रूपमा हुदै गइरहेको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै "श्रमको सम्मान, राष्ट्रको अभियान" अन्तर्गत रोजगारी सृजना, उद्यमशिलता विकास र आय आर्जनमा जोड दिने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरी जिविकोपार्जन गर्न सहजता प्रदान गरिनेछ । वैदेशिक रोजगारीबाट फर्किएका युवाहरूको सिप परिक्षण गरी सिप सँग सम्बन्धित पेशा व्यवसायमा आवद्ध गराउन कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३७ "बेरोजगारलाई रोजगार: साथमा छ स्थानीय सरकार" भने नीति अनुरूप बेरोजगार व्यक्तिहरूको तथ्याङ्क संकलनलाई थप प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाउदै युवा शक्ति, लक्षित वर्ग र आर्थिक रूपमा विपन्न परिवारलाई सिपमूलक तालिम सञ्चालन गरी स्वरोजगार बनाई जीवनस्तर सुधार गर्ने कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
- ३८ बेरोजगार व्यक्तिहरूलाई रोजगारीका अवसर उपलब्ध गराउन सार्वजनिक, मिजी र सहकारी क्षेत्रमा उपलब्ध रोजगारीका अवसर सम्बन्धी सिप विकास तथा रोजगारीको सिर्जना गरिनेछ ।

जन स्वास्थ्य

४६. सबै नागरिकसे भाषापूर्ति स्वास्थ्य सेवा महान् । नि:शुल्क रूपमा पाउने अवस्था सुनिश्चित गरिनेछ । उत्रदेवको प्रतिबद्धता, स्वास्थ्य सेवामा भवै नागरिकको समान पहुँचको सुनिश्चितता भन्ने नारालाई आत्मसात गर्दै स्वास्थ्य सेवाको पहुँचका दृष्टिपोषक तथा जन प्रभाव बढिए भएका बडा नं. ७ को मडेलचौर, बडा नं. ८ को नेटाखुर्क तथा बडा नं. ४ को धरमपानीमा क्रमशः सामुदायिक स्वास्थ्य ईकाइ स्थापना गरी सञ्चालन गर्ने कार्यलाई प्राथमिकता साप्त अघि बढाइनेछ । विपन्न नागरिकको स्वास्थ्य उपचारमा विशेष ध्यान दिइनेछ ।
४०. **No Commodities, No program** भन्ने धारणालाई आत्मसात गरी स्वास्थ्य सेवा प्रदान गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरुमा आवश्यक पर्ने औषधी, स्वास्थ्य सामग्रीहरु, HMIS Tools तथा मसलन्द सामग्रीहरुको आपूर्ति व्यवस्थालाई प्रभावकारी बनाई गुणस्तरीय स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराइनेछ ।
४१. शुन्य घरमा प्रसूतीको नीति अवलम्बन गर्दै क्रमिक रूपमा बडाहुलाई सून्य घरमा प्रसूती बडाको रूपमा घोषणा गर्दै गाउँपालिकालाई शुन्य घरमा प्रसूति गाउँपालिकाको रूपमा अधी बढाइनेछ । गाउँपालिका भित्रका वर्धिड सेन्टरमा प्रसूती हुन आउने गर्भवती महिलालाई नि:शुल्क एम्बुलेन्स तथा जटिलता युक्त प्रसूति हुनु पर्ने गर्भवती महिलालाई नजिकको CEONC केन्द्र सम्म जानका लागि यातायात खर्चको व्यवस्था मिलाइनेछ । स्वास्थ्यकर्मीबाट घरमै सुत्केरी तथा नवशिशुको जाँच भेट गर्ने कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिइनेछ । ग्रामीण अल्ट्रासाउण्ड कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ, यसै गरी कुपोषणको रोकथाम तथा नियन्त्रणका लागि पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्था घोषणा गर्दै क्रमिक रूपमा गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै स्वास्थ्य संस्थालाई पोषण मैत्री स्वास्थ्य संस्थाको रूपमा अघि बढाइने छ ।
४२. निर्माणाधिन आधारभूत अस्पतालको निर्माण कार्य समयमै सम्पन्न गराई सुविधा सम्पन्न संरचनाबाट सेवा प्रदान गर्ने वातावरण तयार गरिने छ । सबै स्वास्थ्य संस्थाको न्यूनतम सेवा मापदण्ड कार्यान्वयनलाई निरन्तरता दिँदै थप प्रभावकारी बनाइने छ । स्वास्थ्य संस्थाबाट प्रदान हुने सेवाको गुणस्तरीयतालाई सुनिश्चित गर्न स्वास्थ्य संस्थाहरुलाई थप सुदृढ बनाउँदै लगिनेछ ।
४३. स्वस्थकर आहार तथा व्यवहार, स्वास्थ्यको आधार भन्ने मूलमन्त्र लिई नसर्ने रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रणका क्रियाकलापहरुलाई थप प्रभावकारी बनाइने छ । समुदायमा लुकेर रहेका, विभिन्न कारणले अस्पताल सम्म जान नसकेका संकास्पद नसर्ने रोगका विरामीहरुको स्वास्थ्य परीक्षण गरी समयमै रोग पत्ता लगाई उपचारमा आवद्ध गर्दै स्वास्थ्य जोखिमलाई कम गर्ने गाउँपालिकामा समय समयमा विशेषज्ञ सहितको स्वास्थ्य शिविर सञ्चालन गरिनेछ ।
४४. स्वास्थ्य सेवामा संलग्न कर्मचारी तथा स्वास्थ्यकर्मीको मनोवल वृद्धि गर्दै भौतिक तथा पेशागत सुरक्षा सुनिश्चित गरिनेछ । मौजुदा जनशक्तिको दक्षता अभिवृद्धिका लागि तालिमको व्यवस्था गरिनेछ । स्वास्थ्य संस्था तथा स्वास्थ्य सेवाका कर्मचारीहरुलाई प्रविधिमैत्री बनाउँदै सबै स्वास्थ्य संस्थाबाट तथ्याङ्क प्रविष्टि गर्ने कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
४५. बल्कोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा सञ्चालित स्वास्थ्य बिमा कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाउनुको साथै विगत वर्ष देखि सुरु गरिएको सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाहरुको नि:शुल्क स्वास्थ्य विमा कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिँदै गाउँपालिका भित्रका विपन्न नागरिकहरुका लागि समेत नि:शुल्क स्वास्थ्य विमाको व्यवस्था गर्ने आवश्यक पहल गरिनेछ ।

१५. सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाले प्रतिकारात्मक तथा प्रवर्द्धनात्मक सेवामा पुन्याएको योगदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै सामुदायिक महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविकाको मनोबल बढाउन विगत देखि उपलब्ध गराउँदै आएका यातायात तथा खाजा, संचार खर्च, निःशुल्क स्वास्थ्य विमा, कामको आधारमा सम्मान तथा पुरस्कार प्रदान जस्ता कार्यहरूलाई निरन्तरता प्रदान गर्दै समय सापेक्ष बनाउँदै लगिनेछ।
१६. अति असक्त अपाङ्ग तथा ७० वर्ष माथिका ज्येष्ठ नागरिकहरुका लागि प्रदेश सरकार संगको समेत समन्वयमा चौमासिक रूपमा स्वास्थ्यकर्मीहरु द्वारा घरमै स्वास्थ्य सेवा उपलब्ध गराउन आवश्यक पहल गरिनेछ।
१७. विभिन्न खालका नसर्ने रोगहरु तथा कोभिड-१९ लागायतका संक्रामक रोगहरुको रोकथाम तथा नियन्त्रण सम्बन्धी विषयमा विद्यालय, आमा समूह तथा स्थानीय तहमा स्वास्थ्यका लागि सामाजिक व्यवहार प्रवर्द्धन अभियान सञ्चालन गरी स्वास्थ्य शिक्षा प्रदान गरी स्वस्थ्यकर व्यवहार अवलम्बन गर्ने प्रेरित गरिनेछ। संक्रामक रोगको समयमै पहिचान गरी रोकथाम तथा नियन्त्रणका उपायहरु अवलम्बन गर्ने नागरिकहरूलाई सुसूचित गर्दै संक्रमण रोक्ने र धनजनको क्षतिलाई न्यूनीकरण गरिनेछ। महामारी तथा संक्रामक रोगहरुको पहिचान, नियन्त्रण तथा उपचारका लागि स्वास्थ्यकर्मी सहितको Rapid Response Team तयारी अवस्थामा राखि परिचालन गरिनेछ।
१८. विद्यालयमा शैक्षिक शत्रको शुरुवातमा विद्यार्थीहरुको स्वास्थ्य परीक्षणको व्यवस्था गरी समस्या युक्त विद्यार्थीहरुको समयमै पहिचान गरी उनीहरुको स्वास्थ्य थप विग्रनबाट जोगाइनेछ, परजीवि नियन्त्रणका लागि ६/६ महिनामा जुकाको औषधी वितरण गर्ने कार्यलाई प्रभावकारी बनाइनेछ।
१९. उपाध्यक्ष मातृशिशु स्वास्थ्य तथा पोषण कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी र सेवाग्राही मैत्री बनाइ आमा र बालबालिकाको स्वास्थ्य प्रवर्द्धनमा जोड दिनेछ। स्वास्थ्य आमा समूहलाई थप प्रभावकारी बनाउन उपाध्यक्ष स्वास्थ्य आमा समूहको बैठकमा सहभागी भई समूदाय स्तरका स्वास्थ्य समस्याहरु पता लगाई समाधानका उपायहरु खोजी गर्न स्वास्थ्य आमासमूहसंग उपाध्यक्ष कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ।
२०. आयुर्वेद र प्राकृतिक चिकित्सा पद्धती लाई प्रवर्द्धन गर्ने नागरिक आरोग्य केन्द्रबाट प्रदान हुने सेवालाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ, नागरिक आरोग्य केन्द्रको भवन निर्माण गरी गुणस्तरिय सेवाको सुनिश्चितताको लागि पहल गरिनेछ।
२१. सुरक्षित सूर्ईको नीति अवलम्बन गरी खोज र खोप कार्यक्रम सञ्चालन गर्दै गाउँपालिकालाई पूर्ण खोप सुनिश्चितता कायम गरिनेछ, खोप सेवालाई सहज र सुरक्षित तरिकाले प्रदान गर्न आफै खोप केन्द्र नभएका स्थानमा नयाँ खोप केन्द्र निर्माण तथा व्यवस्थापन कार्य अगाडी बढाइनेछ। कोभिड-१९ विरुद्धको खोप सबै लक्षित नागरिकलाई उपलब्ध गराई पूर्ण खोप गाउँपालिका बनाउने प्रक्रिया अघि बढेको र यसलाई पूर्णता दिई गाउँपालिकालाई पूर्ण खोप गाउँपालिका घोषणा गरिनेछ।
२२. बल्कोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा आकस्मिक सेवा सञ्चालन गरिनेछ। बल्कोट प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रमा गाउँपालिकाबाट एकजना एम.वि.वि.एस. डाक्टरको व्यवस्था गरिनेछ।
२३. गाउँपालिका भित्र प्राथमिक आँखा उपचार केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ।
२४. एच. आइ. भि. संक्रमितहरूलाई मासिक पोषण भत्ता उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

शिक्षा तथा खेलकुद

५६. आधारभूत र माध्यमिक शिक्षामा सबैको पहुँच सुनिश्चित गरिनेछ । शिक्षक विद्यार्थी अनुपात तथा भौगोलिक अवस्थालाई समेत ध्यान दिई शिक्षक दरबन्दी मिलान र विद्यालय समायोजनको कार्यलाई आगाडी बढाइने छ । आवश्यकताका आधारमा बालविकास केन्द्र सञ्चालनमा ल्याइनेछ । समायोजनमा जाने विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन अनुदान उपलब्ध गराइनेछ । अधिल्लो वर्ष सरस्वती आधारभूत विद्यालय र चौबाह आधारभूत विद्यालय समायोजन भई बनेको सरस्वती आधारभूत विद्यालयका लागि जग्गा प्राप्ति तथा भौतिक पूर्वाधार विकास गरिनेछ ।
५७. “गुणस्तरीय शिक्षा: हामी सबैको इच्छा” भन्ने मान्यतालाई ध्यान दिई गुणस्तरका सम्पूर्ण सूचकहरुको विश्लेषण गरी शिक्षालाई गुणस्तरीय बनाउन “गुणस्तर सुधार अभियान” सुरु गरिनेछ ।
५८. अंग्रेजी माध्यमको शिक्षामा देखिएको झुकावलाई कार्यान्वयन गर्न चालु शैक्षिक शत्रमा कक्षा ५ मा लागू गरिएकोमा क्रमशः कक्षा वृद्धि गर्दै लगिनेछ । अंग्रेजी माध्यमलाई प्रभावकारी बनाउन शिक्षकलाई तालिम प्रदान गरिनेछ । बालविकासबाट कक्षा १ मा जाने विद्यार्थीहरुको सिकाइको स्तरमा देखिने कमी हटाउन सञ्चालनमा रहेको एल के जी कक्षा निरन्तर गरिनेछ । कक्षा नसरी, एल. के.जी. मा अड्डग्रेजी माध्यमको निःशूल्क पाठ्यपुस्तक वितरण गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
५९. प्रविधिमैत्री शिक्षालाई जोड दिई विद्यालयहरुको व्यवस्थापन पक्षलाई थप चुस्त, दुरुस्त बनाउन SMART Class मा जोड दिइनेछ । विद्यालयमा सूचना प्रविधिका साधनहरुको उपलब्धतामा जोड दिइनेछ ।
६०. शिक्षकहरुलाई आफ्नो कार्यसम्पादनमा प्रभावकारीता ल्याउन, सिकाई सहजिकरण क्रियाकलापलाई थप प्रभावकारी बनाउन शिक्षक पेशागत विकासका कार्यक्रमहरुलाई निरन्तरता दिइनेछ । साथै शैक्षिक उपलब्धिको आधारमा उत्कृष्ट विद्यार्थी, शिक्षक र विद्यालयलाई पुरस्कारको व्यवस्था मिलाइनेछ ।
६१. सामुदायिक विद्यालयका प्रधानाध्यापकहरुसँग कार्य सम्पादन सम्झौता गरिनेछ । प्रधानाध्यापकहरुको क्षमता अभिवृद्धिका लागि आवश्यक सीप, तालिम तथा उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
६२. “प्राविधिक शिक्षा आजको आवश्यकता” भन्ने कुरालाई व्यवहारमा रूपान्तरण गर्न प्रत्येक वर्ष एग्रो फेरेष्ट्री पोलीटेक्निक इन्डियान्यु मथुरामा कृषि र पशु विज्ञान अध्ययन गर्ने गाउँपालिका भित्रका ४/४ जना विद्यार्थीलाई पूर्ण छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ । श्री सरस्वती माध्यमिक विद्यालय, छत्रदेव-७ मा अन्य विद्यालयबाट कक्षा ९ मा सिभिल इन्जिनियरिङ अध्ययन गर्न आउने विद्यार्थीहरुलाई छात्रवृत्ति उपलब्ध गराइनेछ ।
६३. “आजका विद्यार्थी भोलिका कर्णधार” भन्ने मान्यतालाई ध्यान दिई विद्यार्थीहरुलाई भविष्यमा असल र सफल नागरिकको रूपमा विकास गर्न विभिन्न क्षेत्रका उदाहरणीय व्यक्तित्वहरुसँग विद्यार्थीहरुलाई प्रत्यक्ष साक्षात्कार गराई विद्यार्थीहरुलाई भोलिका सभ्य नागरिकको रूपमा विकास गर्न प्रयत्न गरिनेछ ।
६४. विद्यालयको आर्थिक प्रशासनलाई चुस्त बनाउन आर्थिक प्रशासनसँग संलग्न कर्मचारीलाई लेखा व्यवस्थापन सम्बन्धि तालिम तथा उत्प्रेरणा प्रदान गरिनेछ ।
६५. विद्यालयका शिक्षकहरुलाई कम्प्यूटर तथा IEMIS तालिमको व्यवस्था गरि शिक्षण सिकाई सहजिकरण प्रक्रियालाई प्रविधिमैत्री बनाउनुको साथै विद्यालयले IEMIS भर्ने कार्यलाई थप व्यवस्थित बनाउदै लाग्नेछ ।

लाग्नेछ
लाग्नेछ

- १५
- कारा, गहत तथा स्थानीय सोतबाट तलब भत्ता पाउने गरी विद्यालयमा कार्यरत बात विकासका सहजकर्ता, शिक्षक, कर्मचारीहरुलाई अवकाश हुदा एकमुष्टि उपादान स्वरूप रकम उपलब्ध गराउने व्यवस्थालाई निरन्तरता दिइनेछ ।
- १६
- “बालबालिकालाई विद्यालय पठाउँ, सिकाउँ र टिकाउँ, बिकाउँ” अभियानलाई निरन्तरता दिइनेछ । विद्यालय जाने उमेर समुहका सबै बालबालिकालाई विद्यालयमा ल्याइनेछ । विद्यालय छोड्ने दर घटाउन शिक्षक र अभिभावक अन्तर्कियामा जोड दिइनेछ । गुणस्तरीय दिवा खाजा, नि.शुल्क सेनिटरी प्याड, नि.शुल्क पाठ्यपुस्तक कार्यक्रमलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- १७
- बालबालिकाको सर्वाङ्गिण विकासका लागि बालविकास केन्द्रहरुलाई बालमैत्री बनाइनेछ । बालविकास केन्द्रहरुमा आवश्यक सामग्रीहरुको व्यवस्थापन गरिनेछ । बालविकासका सहजकर्ताहरुलाई मन्तेश्वरी तालिम प्रदान गरिनेछ ।
- १८
- विद्यालय शिक्षालाई थप गुणस्तरीय बनाउन, विद्यालयका विभिन्न पक्षहरुमा देखिएका समस्याहरुलाई समाधान गर्न विद्यालय अनुगमन कार्यलाई प्राथमिकताका साथ अगाडि बढाइने छ । अनुगमनको कार्यमा सबै सकोकारबालाहरुलाई समेत थप जिम्मेवारी बनाइने छ । विद्यालय तहमा अनुगमनमा सहजीकरण गर्न पहिलो चरणमा कक्षा १-१२ सञ्चालित विद्यालयका कक्षा ९-१२ का कक्षा कोठामा CCTV जडान गरी अनुगमन गर्ने व्यवस्था शुरुवात गरिनेछ ।
- १९
- “स्वस्थ शरीरमा स्वस्थ मस्तिष्क” भन्ने मान्यतालाई आत्मसाथ गर्दै विद्यार्थी तथा शिक्षकहरुमा सकारात्मक ज्ञान, सिप र धारणाको विकाश गर्न “एक विद्यालय एक योग शिक्षक कार्यक्रम” लाई निरन्तरता दिइने छ ।
- २०
- विद्यार्थीहरुको सर्वाङ्गिण विकासका लागि समय-समयमा अतिरिक्त क्रियाकलापहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
- २१
- शिक्षालाई थप सुधार गर्दै समयको माग अनुसुप्तको शिक्षाको विकास गर्न विद्यालयहरुमा बालमैत्री, अपाङ्गमैत्री संरचनाहरु निर्माण गर्न पहल गरिनेछ ।
- २२
- तहगतरूपमा चरणवद्ध स्थानीय पाठ्यपुस्तकको निर्माण गरी सम्पूर्ण सामुदायिक र संस्थागते विद्यालयहरुका विद्यार्थीहरुलाई नि.शुल्क वितरण गरिनेछ ।
- २३
- बालविकास सहजकर्ता, विद्यालय सहयोगी, विद्यालय कर्मचारी, सामुदायिक सिकाई केन्द्रका सहजकर्ताहरुको न्यूनतम तलबमान कायम गरिनुका साथै थप प्रोत्साहन रकम उपलब्ध गराइने छ ।
- २४
- धार्मिक तथा परम्परागत विद्यालय, विशेष कक्षा सञ्चालित विद्यालयहरुलाई प्रोत्साहन स्वरूप रकम उपलब्ध गराई धार्मिक शिक्षाको संरक्षण गरिनुका साथै विशेष शिक्षालाई थप प्रभावकारी बनाइने छ ।
- २५
- समुदायमा आधारीत बालविकाश केन्द्र, सामुदायिक सिकाई केन्द्रहरुलाई व्यवस्थापन अनुदान रकम उपलब्ध गराइ सञ्चालनमा थप प्रभावकारीता ल्याइने छ ।
- २६
- “बालमैत्री शिक्षा: बाल अधिकारको सुनिश्चितता” भन्ने कुरालाई ख्याल गरी बालविकास केन्द्रहरुमा मागमा आधारित खेलकुद तथा शैक्षिक सामग्रीहरु प्रदान गरी बाल शिक्षालाई थप प्रवर्द्धन गरिनेछ ।
- २७
- गाउँपालिकाको शैक्षिक उपलब्धि, विद्यालय विवरण, विद्यालयगत शिक्षक विवरण, विद्यार्थी संख्या, दरबन्दी संख्या लगायत विभिन्न शैक्षिक पक्षहरु समावेश गरी शैक्षिक झलक निर्माण गरिनेछ ।

५९	गाउँपालिकाका विद्यालयहरूमा सञ्चालन हुने रैमासिक, अर्थवार्षिक र वार्षिक परीक्षाहरूलाई प्रभावकारी, विद्यसनीय, वम्तुनिष्ठ र वैध बनाउन गाउँपालिकाको कक्षा ८ परीक्षा समिति, शैक्षिक मूल्याङ्कन परिषदलाई थप जिम्मेवारी बनाइनुका साथै विभिन्न परीक्षाहरूको प्रभावकारी ढड्गबाट अनुगमन गरिनेछ ।
६०	गाउँपालिका भित्रका सारकारी सेवामा प्रवेश गर्न चाहने व्यक्तिहरूलाई निःशुल्क लोकसेवा आयोग, शिक्षक सेवा आयोगका कक्षाहरू सञ्चालन गरी सारकारी सेवामा पहुँच बढिए गर्न पहल गरिनेछ ।
६१	गाउँपालिका भित्र सञ्चालित श्री सुर्यथुम बहुमुखी क्याम्पसको सञ्चालनलाई थप सहज, प्रभावकारी र व्यवस्थित बनाई उच्च शिक्षामा विद्यार्थीको पहुँच बढाउन आवश्यक सहयोग गरिनेछ ।
६२	राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार, मुख्यमन्त्री शैक्षिक सुधार कार्यक्रम लगायतका कार्यक्रमहरू तथा संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको अनुदान एवं स्थानीय तहको बजेटबाट विद्यालयमा आवश्यकता अनुसार कक्षा कोठा, शौचालय, तारबार, ICT Lab, विज्ञान प्रयोगशाला, पुस्तकालयको प्रबन्ध गरिनेछ ।
६३	संघीय सरकारको विशेष अनुदानमा निर्माणाधीन सरस्वती माध्यमिक विद्यालय सूर्यथुमको भवन निर्माण यस वर्ष सम्पन्न गरिनेछ । नेपाल राष्ट्रिय माध्यमिक विद्यालय ठुलापोखराको भवन निर्माण प्रारम्भ गरिनेछ ।

युवा तथा खेलकदं

८४. युवा उद्यमशीलताका लागि व्यावसायिक तथा सीपमुलक तालिम उपलब्ध गराइ स्वरोजगारी सृजनामा जोड दिइनेछ ।

८५. युवाहरुमा खेलको माध्यमबाट स्वस्थ, अनुशासित जीवनशैली विताउने तथा सभ्य समाज निर्माण गर्ने र सामुहिक भावनाको विकास गराउने कार्यमा जोड दिइनेछ ।

८६. अध्यक्ष कप भलिबल रनिड शिल्ड प्रतियोगिता, पालिका तथा वडास्तरीय क्रिकेट प्रतियोगिता, राष्ट्रपति रनिडशिल्ड प्रतियोगितालाई निरन्तरता दिइनेछ । युवा कलबहरुलाई खेलकुद सामाग्रीहरु उपलब्ध गराइनेछ ।

८७. छत्रदेव रंगशालाको पारापेट निर्माण कार्य सम्पन्न गरीनेछ । वडा स्तरमा रहेका अन्य खेल मैदानहरुको स्तरोन्नती गरिनेछ ।

८८. विकासका हरेक क्रियाकलापहरुमा युवाहरुको अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिइनेछ ।

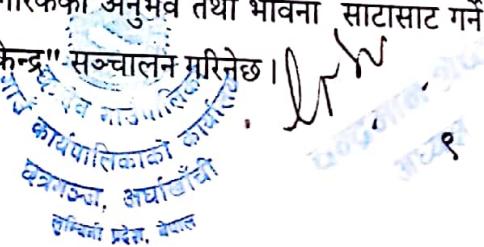
उपस्थित सभाका सदस्यज्यहरु,

लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण

८९. लैंगिक तथा सामाजिक समावेशीकरण नीति अनुरूप महिलाहरूको शासक्तिकरण, नेतृत्व विकास, क्षमता विकास, रोजगारी सिर्जना, उद्यमशिलतामा जोड दिइनेछ ।

९०. ६० वर्ष पुगेका सबै ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूलाई परिचय पत्र वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ । ज्येष्ठ नागरिक र अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूले प्राप्त गर्ने अधिकारहरूको सुनिश्चितताका लागि सम्बद्ध पक्षहरूसँग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ ।

९१. "ज्येष्ठ नागरिक अनुभवका खानी, बसालौं सम्मान गर्ने बानी" भने आदर्श वाक्यलाई आत्मसाथ गर्दै उहाँहरूले समाजमा गरेको योगदानको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै ज्येष्ठ नागरिक सम्मान कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । ज्येष्ठ नागरिकको अनुभव तथा भावना साटासाट गर्ने स्थलका रूपमा बल्कोट पौवामा "ज्येष्ठ नागरिक दिवा मिलन केन्द्र" सञ्चालन मरिनेछ ।

९२. फरक क्षमता भएका व्यक्तिहरुलाई सहायक सामाग्रीहरुको वितरण तथा त्यस्ता व्यक्तिहरुको सीप विकास र स्वरोजगारीमा जोड दिइनेछ ।
९३. छुवाछुत र जातिय विभेदलाई निरुस्साहित गर्ने जनचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ । दलित तथा जनजाती समुदायले परम्परा देखि गर्दै आएका पेशालाई प्रविधि हस्तान्तरण गरी आधुनिक र व्यावसायिक बनाउन सहजीकरण गरिनेछ ।
९४. लैड्गिक हिंसा न्यूनीकरणका लागि सचेतना कार्यक्रम तथा पीडितलाई कानूनी सहायता उपलब्ध गराइनेछ । लैड्गिक हिंसामा परेका व्यक्तिहरुको उद्धार, राहत तथा पुर्नस्थापनाका लागि स्थापित लैड्गिक हिंसा निवारण कोषमा आवश्यक रकम विनियोजन गरिनेछ ।
९५. बालबालिकाको हकहित संरक्षणका साथै सर्वाङ्गिण विकासका लागि हरेक चरणमा अर्थपूर्ण सहभागिताको सुनिश्चितता गरिने छ । बालबालिकाहरुको प्रतिभा प्रष्टुटनका लागि विभिन्न कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ । बाल विकास, बाल सहभागिता, बाल बचाउ, बाल संरक्षणमा जोड दिई बाल अधिकारको पूर्ण कार्यान्वयन गर्दै बाल मैत्री गाउँपालिका कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९६. महिला र लैड्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा, शोषण, दुर्व्यवहार र भेदभावको अन्त्य गर्दै लैड्गिक उत्तरदायी शासन प्रणालीलाई संस्थागत गर्ने नीति कार्यान्वयन गरिनेछ ।
९७. हिंसा पीडित महिला, बालबालिका तथा अप्द्यारोमा परेका नागरिकलाई सहयोग गर्ने, मानवीय संवेदनायुक्त समाजको विकास गर्ने कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिनेछ ।
९८. सामाजिक विकृति, विसंगति, कुरीति, अन्धविश्वास, कमजोर आत्मबल विरुद्ध सचेतना कार्यक्रमका साथै मनोपरामर्श सेवालाई समेत समुदाय स्तरमा पुन्याउन सहयोग गरिनेछ ।
९९. लक्षित वर्गको आर्थिक सामाजिक तथा मानवीय पक्षमा सुधार एवम समतामूलक समाजको विकास गरी सबैलाई आत्मसम्मान पूर्वक जीवन जीउने वातावरणको सिर्जना गरिनेछ ।
१००. आर्थिक विपन्नताका कारण विद्यालय छोड्न वाल्य बालबालिकालाई शिक्षाको मूल प्रवाहमा समाहित गर्नको लागि प्रभावकारी कार्यक्रम कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१०१. महिलाद्वारा सञ्चालित महिला सहकारी संस्थाहरुलाई संस्थागत विकास तथा क्षमता अभियुद्धि सम्बन्धी कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिई महिला सहकारी मार्फत भएका उत्पादनलाई व्यावसायिक बनाउदै लिइनेछ ।
१०२. बढ्दो महिला तथा किशोरी हिंसालाई न्यूनिकरण गर्नका लागि "किशोरी आत्मरक्षा" तालिम मञ्चालन गरिनेछ ।
१०३. ज्येष्ठ नागरिक र फरक क्षमता भएका व्यक्तिको संरक्षण गरिनेछ, फरक क्षमता भएका व्यक्तिको संरक्षण र आत्मनिर्भरताका लागि सिपमा पहुँच वृद्धि गरिनेछ, फरक क्षमता भएका व्यक्तिले उत्पादन गरेका मामग्रीहरु बजारीकरण गर्न गाउँपालिकाबाट सुनिश्चित गरिनेछ ।
१०४. "बाल विवाह अन्त्य गरी" भन्ने मूल नाराका साथ जनप्रतिनिधीहरु र कमचारीहरु बालविवाहमा ममावेश नहुने नीति लिईनेछ । बालविवाह रोक्न बाल क्लब, प्रहरी, समुदाय तथा सरोकारबालाको महयोग लिइनेछ ।
१०५. सामाजिक सुरक्षा भत्ता सहकारी तथा बैंक मार्फत टोल-टोलमा गई वितरण गर्ने नीति अवलम्बन गरिनेछ ।
१०६. आमा-बुवा, सासु-सूसुरा स्थाहर कार्यक्रमको लागि होक वडामा उन्कृष्ट सरक्षक सम्मान कार्यक्रमको नीति लिईनेछ ।

१०७ लिंग पहिचानको आधारमा हुने भूण हत्यालाई निस्तसाहित गर्ने खालका सचेतनामूलक कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।

१०८ गाउँपालिकाबाट सञ्चालन गरिने होरेक किसिमका कार्यक्रमहरूमा समावेशीकरणको नीति अवलम्बन गरिनेछ ।

पूर्वाधार विकास:

सडक, पुल र यातायात

१०९ गाउँपालिकामा रहेका सडकहरूको वर्गीकरण गरी सडकको क्षेत्राधिकार तोक्नुका साथै सडकहरूमा आवश्यकता अनुसार कल्भर्ट, नाली व्यवस्थापन र स्तरोन्ततीका कार्यहरू गरिनेछ । गाउँपालिका भित्रका सडकहरूलाई क्रमशः कालोपत्रे र पक्की गर्दै लगिनेछ । मिलमिले-जेरेखोला-चौवाह-मथुरा-गज्याड-खज्याड-गर्वे-दिकुरा खोला करीडोर सडकलाई छत्रदेव गैरवको आयोजनाको रूपमा अगाडी बढाइनेछ । उक्त सडक निर्माणका लागि संघीय सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

११० पूर्वाधार विकासमा नागरिकको अर्थपूर्ण सहभागितामा जोड दिइनेछ । आयोजना छनोट देखि कार्यान्वयन तथा तत् पश्चातको मर्मत सम्भारमा उपभोक्ताहरूलाई जिम्मेवार बनाउने पद्धति अवलम्बन गरिनेछ ।

१११ संघीय सरकारसँग समपुरक अनुदानमा बरारुख-हेल्थपोष्ट-वडा कार्यालय-कुँवरका चौपारी सडक आगामी ३ वर्षभित्र पीच गरिनेछ । प्रदेश सरकारसँग समपुरक अनुदानमा गैरीपिपल-धरमपानी-गर्भे सडक यसै वर्ष स्तरोन्तती गरिनेछ । लाकुरीका रुख देखि छत्रदेव रंगशालासम्मको सडक स्तरोन्तती गरिनेछ ।

११२ संघीय सरकार र प्रदेश सरकारको लगानीमा निर्माणाधिन सडकहरूको निर्माण कार्य समयमै सम्पन्न गर्न निर्माण व्यवसायी र संघ तथा प्रदेशका कार्यालयहरूसँग समन्वय गरिनेछ । अर्धातोष-चिदिपानी-मिलमिले-सल्लिकोट सडक, देउराली-चेकमी सडक, चिदीपानी-भिरमुनी-टूलापोखरा सडक, नेटा-भुस्कात-दिकुरा-चोयकाटे-छत्रगञ्ज सडक, देउराली-ताराखसे-ढोबाट-मडेलचौर-छत्रगञ्ज सडक, धारा-दहनेटा-अर्धातोष सडक, चौवाह-बाझापोखरा-चौतारा सडक, चित्रीका रुख-छत्रदेव रंगशाला-शेरीखोला सडक, दोहोरा चौपारी-सिमिचौर-एअरपोर्ट सडक, मथुरा-मसाने-गैरीपिपल-धरमपानी-भैसीपोखरा-कठवा-सिमिचौर-एअरपोर्ट सडक, मथुरा-घर्तिङ्डाँडा-गाँडसाल-फसिनचौर-सिमिचौर सडक, मथुरा-जावुनडाँडा-अमराइ-खहो-खालापिपल-हाँडे-बेड्दी सडक, मथुरा-मथुरडाँडा-मौलीपोखरा-अमराइ-नेटा-धरमपानी-एअरपोर्ट सडक, भुडाँडा-पानखोला-सिमिचौर सडक, हुलाक-दुन्द्रक-खगडी सडक, बाँसपाटा-साँजबोट-सिसार-कुखुरेदेउराली सडक, डाँडापोखरा-बेड्दी सडक, मथुरा-बेलाह-गज्याड सडक, चित्रीकारुख-टाकटोला-मडकिना-बैलौतीखर्क-बरारुख सडक, मसानपूर्ने-धारीचौर-सामवोट-सिमिचौर सडक, चिहानडाँडा, अर्वन-धारीचौर-सिमिचौर सडक, पाटी-झिरवास-राडवास सडक, सानोनेटी-पुच्छार-भट्टराइटोल खापा मुहान-गैरा चौपारी सडक, गैरा चौपारी-पिपलटारी सडक, गेदवास-कट्टी-कोलडाडा-खुर्सानीडाँडा-गडवास एअरपोर्ट सडक स्तरोन्ततीका लागि प्रदेश सरकारसँग समन्वय गरिनेछ ।

११३ यस गाउँपालिका वडा नं. १ र पाणिनी गाउँपालिका वडा नं. ८ को बीचमा पर्ने सौर्य खोलाको काठेका घाटमा र यस गाउँपालिका वडा नं. ५ र रेसुड्गा नगरपालिका वडा नं. १० को बीचमा पर्ने वगाहा खोलाको रैया भन्ने स्थान, यस गाउँपालिका वडा नं. ३ कार्कीडाँडा र वडा नं. १ मा पर्ने भुल्के खोलामा पक्की पुल निर्माणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ । आवश्यक ठाउँहरूमा झोलुङ्गे पुलहरूको निर्माणका लागि सहकार्य गरिनेछ ।

सिंचाइ तथा तटबन्ध

४५५

- ११४ चौबाटार सिंचाइ आयोजनाको बैंकी काम सम्पन्न गर्न सरोकारवाला निकायरींग समन्वय र यस गाउँपालिकाको तर्फबाट आवश्यक सहजीकरण गरिनेछ । विभिन्न स्थानमा रहेका साना सिंचाइ कुलोहरुको निर्माण र मर्मत गरी उत्पादन वृद्धिमा जोड दिएनेछ । साना सिंचाइका लागि पैटा निर्माण तथा पोली टंकी वितरण कार्यलाई निरन्तरता दिएनेछ ।
- ११५ सौर्य खोला, पशुराखोला, जेरेखोला, सेरीखोला, सर्जाड खोला, बगाहा खोला, बौवा खोला एवं जुम्ली कुलो बाँधमा भएका खोलाहरुबाट हुने कटान रोक्न तटबन्धको व्यवस्था गरिनेछ । माझकुलो डुमादी बगरमा सिंचाइ एवं तटबन्धको व्यवस्था गरिनेछ ।

भवन तथा वस्ती विकास

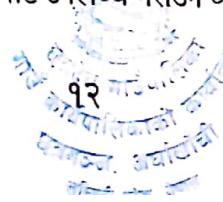
- ११६ चालु आर्थिक वर्ष २०७९।८० देखि भवन निर्माण मापदण्ड लागु गरि प्रभावकारी कार्यान्वयनमा जोड दिएनेछ ।
- ११७ गाउँपालिकाको मुख्य प्रशासनिक भवन चालु वर्षमा निर्माण सम्पन्न गरिनेछ । आवश्यकता अनुसार सामुदायिक भवनहरु निर्माण गरिनेछ ।
- ११८ गाउँपालिका भित्र रहेका सबै सरकारी भवनहरुको नियमित मर्मत सम्भारमा जोड दिएनेछ ।
- ११९ गाउँपालिका भित्र निर्माण हुने सरकारी भवनहरु अपाइंगमैत्री, बालमैत्री र वातावरणमैत्री बनाइनेछ ।
- १२० छत्रदेव जनता आवास कार्यक्रम अन्तर्गत चालु वर्षमा थप घरहरुको निर्माण र अधिल्लो आ.व. मा निर्माण सम्पन्न घरहरुमा भूमिहिन तथा सुकुम्बासीहरुलाई आवासको व्यवस्थापन गरिनेछ ।
- १२१ भूमिहिन दलित, भूमिहिन सुकुम्बासी तथा अव्यवस्थित बसोबासीहरुको लगत संकलन र जग्गाधनी प्रमाण पुर्जा वितरण सम्मको कार्यमा राष्ट्रिय भूमि आयोगसँग सहकार्य र समन्वय गरिनेछ ।

उर्जा

- १२२ विद्युत सेवाको गुणस्तर सुधारमा नेपाल विद्युत प्राधिकरणसँग आवश्यक समन्वय गरिनेछ । विद्युत विस्तार एवं मर्मत सम्भारमा पालिकाको तर्फबाट समेत बजेट विनियोजन गरिनेछ ।
- १२३ वैकल्पिक उर्जाको उपलब्धताका लागि वैकल्पिक उर्जा प्रवर्द्धन केन्द्रसँग सहकार्य गरी सडक सौर्य बत्ती तथा घरायसी सौर्य उर्जा प्रणाली जडान गरिनेछ ।
- १२४ २० युनिटसम्म विद्युत उपयोग गर्ने छत्रदेववासी नागरिकको घरधुरीको विद्युत महशुल तथा सेवा शुल्क छुटको व्यवस्था गरिनेछ ।

खानेपानी तथा सरसफाई

- १२५ गाउँपालिका अन्तर्गतका सबै घरधुरीहरुमा स्वच्छ र सफा खानेपानीको व्यवस्था गर्न “एक घर, एक धारा”को अभियानलाई निरन्तरता दिएनेछ ।
- १२६ निर्माणाधिन लिफिट खानेपानी आयोजनाहरुको निर्माण सम्पन्न गरिनेछ । पुराना ग्रामीणी खानेपानी आयोजनाहरुको मर्मत सुधार गरिनेछ । लिफिटड्ग खानेपानी आयोजनाहरुलाई सामुदायिक खानेपानी आयोजनामा रूपान्तरण गर्न उपभोक्ता समितिहरुलाई सहजीकरण गरिनेछ । लिफिटड्ग खानेपानी आयोजनाहरुको विद्युत महशुलको ५० प्रतिशत रकम गाउँपालिकाबाट उपलब्ध गराउने व्यवस्था गरिनेछ ।

- कृति*
- १२७ फोहोरपैला व्यवस्थापनका लागि डिपिट्रॉट साइट स्थापना गर्न सम्भाव्यता अध्ययन गरिनेछ। सार्वजनिक एवं निजी स्थानमा समेत जधाभावी फोहोर, कसिङ्गर पर्याँक्ने तथा आगो लगाउने प्रवृत्तीलाई निरुत्साहित गरिनेछ। फोहोर व्यवस्थापनका लागि वैज्ञानिक विधिको प्रयोग गरिनेछ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु,

बन, वातावरण तथा विपद् व्यवस्थापन:

- १२८ विपद् र महामारीको पूर्व तयारी तथा प्रतिकार्यका लागि बडा स्तरमा पनि समिति गठन गरी क्रियाशिल बनाइनेछ। विपदबाट हुने क्षेत्रिको न्यूनिकरणका लागि भूक्षय, वाढीपहिरो, भूकम्प जस्ता प्राकृतिक विपत्तिको नक्शाङ्कन (Mapping) गरी पूर्व तयारीलाई जोड दिइनेछ। विपदको समयमा तत्काल उद्धार लागि Rapid Response Team लाई आवश्यक सामग्री सहित परिचालन गरिनेछ।
- १२९ गाउँपालिका स्तरीय विपद् प्रतिकार्य योजनाको आवश्यक परिमार्जन सहित कार्यन्वयन गरी विपदको कारण हुन सक्ने धन जनको क्षतिलाई न्युनीकरण गरिनेछ।
- १३० "एक सामुदायिक बन: एक बन उद्यम" रणनीति अपनाइ लघु, साना तथा मझौला प्रकारका बन उद्यमको विकास गरी हरित रोजगारी सिर्जनामा जोड दिइनेछ।
- १३१ जैविक विविधताको संरक्षण लगायत वातावरणीय सेवाबाट प्राप्त हुने लाभ वृद्धि गर्दै न्यायोचित वितरणमा ध्यान दिइनेछ। जल तथा भूमिको संरक्षणबाट भूमिको उत्पादकत्व वृद्धि गर्न मुहानहरुको संरक्षण, जलाधार क्षेत्रहरुको संरक्षणमा जोड दिईने छ।
- १३२ विपदमा परेका नागरिकको उद्धार तथा राहतका लागि स्थापना गरिएको विपद व्यवस्थापन कोषलाई निरन्तरता दिई राहत तथा उद्धार कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ, विपदसँग जुध्न आवश्यक सामग्री तथा जनशक्तिको व्यवस्था गरिनेछ, विपद प्रतिकार्यका लागि सहयोगी संस्थाहरु, प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकारसंग समन्वय र सहकार्य गरिनेछ।
- १३३ गाउँपालिका भित्रका सम्भावित भू-क्षय तथा कटान ग्रस्त क्षेत्रको नक्शाङ्कन गरी भू-क्षय तथा कटान ग्रस्त क्षेत्रको संरक्षण गरी विपद न्यूनीकरणका लागि आवश्यक पहल गरिनेछ। वरेल्डाँडा पहिरो, वेतारी देउपुजे पहिरो, बाँझापोखरा पहिरो, थुम पहिरो, माइकाथान पहिरो, कृषि क्याम्पस पहिरो, दुन्दुक खुसानीबारी पहिरो, चोरझुण्डा पहिरो, मसानपूर्ने पहिरो, नियन्त्रण, नेटी पहिरो, पुरुवा खोला पहिरो, झिल्के पोखरा पहिरो, टाकुरी-काउले पहिरो, मडेलचौर गोहड पहिरो, विसौना पहिरो, चिदीपानी बरारुख पहिरो, चेकमी पहिरो नियन्त्रण तथा चिदीखोला-लामिङ्डा-गैरा वस्ती संरक्षण, भ्वाग भल व्यवस्थापनका लागि प्रदेश सरकार तथा संघीय सरकार संग आवश्यक समन्वय तथा सहकार्य गरिनेछ। भू-क्षयको जोखिमलाई कम गर्न गाउँपालिका क्षेत्रभित्र हुने निर्माण कार्यमा हेभी इक्विपमेन्टको प्रयोगलाई निरुत्साहित गर्ने तथा बायो इन्जिनियरिङ गर्ने नीति लिइनेछ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरु ,

संस्थागत विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन:

- १३४ जनतालाई उपलब्ध गराउने सेवा प्रभावकारी हुन नसकेमा जनताले सकारात्मक परिवर्तनको अनुभूति गर्न नसक्ने भएकोले आम जनतालाई परिवर्तनको प्रत्यक्ष अनुभूति दिलाउन र सुशासन कायम गर्न सार्वजनिक सेवा प्रवाहको प्रभावकारी अवलम्बन गरिनेछ।

१३५. सार्वजनिक सोत र साधनको कुशलतापूर्वक उपयोग गरिनेछ । आर्थिक अनुशासन, खर्चमा मितव्ययिता, भ्रष्टाचार नियन्त्रण र सुशासन प्रवर्द्धनमा विशेष जोड दिईनेछ ।
१३६. आन्तरिक नियन्त्रण प्रणालीलाई प्रभावकारी बनामेछ । सार्वजनिक सेवा प्रवाहमा पारदर्शिता र जवाफदेहिता अभिवृद्धि गरी सुशासन कायम गरिनेछ । वित्तीय अनुशासनलाई कडाईका साथ पालना गरिनेछ ।
१३७. नवनिर्वाचित जनप्रतिनिधि तथा जनशक्तिको क्षमता विकासको लागि तालिम तथा प्रशिक्षणका कार्यक्रमहरु प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गरिनेछ ।
१३८. कार्यरत गाष्ट्रसेवक कर्मचारीहरुको मनोबल उच्च राखी काममा अभिप्रेरित गर्न कर्मचारी सम्पान तथा प्रोत्साहनका कार्यक्रमलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१३९. शासन प्रणाली प्रति सार्वभौम जनताको सहभागिता तथा स्वामित्व अभिवृद्धि होस भन्ने मुख्य उद्देश्यले सूचना तथा संचार प्रविधि (आइसीटी) को प्रयोगमा जोड दिईनेछ ।
१४०. जनप्रतिनिधि र कर्मचारीको उत्तरदायित्व तथा जवाफदेहिता निर्वाहिलाई प्रभावकारी बनाउन नागरिक बडापत्र, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक परिक्षण, घुम्ती सेवा, विद्युतीय शासन जस्ता सार्वजनिक सेवा प्रवाहका नविनतम् आयामहरूलाई अधिकतम प्रयोगमा ल्याइनेछ ।
१४१. सहभागितामूलक योजना निर्माण तथा विकासको अभ्यासमा जोड दिईनेछ ।
१४२. सूचनाको हक सम्बन्धी कानुन बमोजिम नागरिकलाई सार्वजनिक सरोकारको सूचना मान्ने र पाउने हक सुनिश्चित गरिनेछ । सूचनाको हकको प्रत्याभूति गर्न गराउनका लागि कार्य प्रगति समेटी त्रैमासिक रूपमा ई-बुलेटिन प्रकाशन गरिनेछ ।
१४३. सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्वेक्षणको कार्य थप व्यवस्थित र प्रभावकारी कार्यान्वयन गरिनेछ ।
१४४. जनताका गुनासो व्यवस्थापनको लागि उजुरी पेटिका राख्ने, गुनासो सुन्ने अधिकारी तोक्नुको साथै हेलो छत्रदेव गाउँपालिका कार्यक्रम समेत सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१४५. विभिन्न समयमा एकीकृत तथा घुम्ती सेवा प्रवाह कार्यक्रम सञ्चालन गरी जनताका आधारभूत सेवाहरु जनताको घर आँगनमा नै पुऱ्याई सेवाको वरिपरि जनता होईन जनताको वरिपरि सेवाको अवधारणालाई आत्मसाथ गरिनेछ ।
१४६. सामाजिक सुरक्षा र व्यक्तिगत घटना दर्ता प्रणालीलाई सुदृढीकरण गरिनेछ ।
१४७. अडियो नागरिक बडापत्रको शुरुवात गरिनेछ । गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा डिजिटल बडापत्र कार्यान्वयनमा ल्याइनेछ ।
१४८. गाउँपालिकाको वार्षिक कार्यक्रम तथा बजेट पुस्तिका प्रकाशन गर्ने, गाउँपालिकाका सूचनाहरु वेबसाइट, सूचना पाठी, स्थानीय एफ.एम. तथा टेलिमिजनबाट सार्वजनिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । सामाजिक सुरक्षा भत्ता प्राप्त गर्ने व्यक्तिहरुको नामावली यस गाउँपालिकाको वेबसाइट र बडा कार्यालयको सूचना पाठीमा टाँस गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिईनेछ । स्थानीय राजपत्र प्रकाशनलाई निरन्तरता दिईनेछ ।
१४९. संघ, प्रदेश र अन्य स्थानीय तह बीचको सहकारिता, सहअस्तित्व र समन्वयलाई प्रवर्द्धन गर्न उपयुक्त कार्यक्रमहरु सञ्चालन गरिने छ । अनुभवहरु आदान प्रदानको लागि अन्य स्थानीय तहसँग भगिनी सम्बन्ध कायम गर्ने प्रकृया अगाडि बढाइनेछ ।

- ४८
- १५० जन प्रतिनिधि, कर्मचारी तथा सेवाग्राहीहरुको ज्ञानको दायरालाई फराकिलो पार्न गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालयमा एक व्यवस्थित पुस्तकालय स्थापना गरिनेछ ।

तथ्याङ्क अभिलेख

१५१. संवैधानिक व्यवस्था र अधिकारको व्याख्या अनुसार गाउँपालिकाको तथ्याङ्क सहितको वस्तुस्थिती विवरण तयार गर्न आधारभूत तथ्याङ्क, संभाव्य प्राकृतिक, भौतिक र साँस्कृतिक स्रोत साधनको तथ्याङ्कीय अभिलेख, सूचना तथा प्रविधियुक्त तथ्याङ्क संकलन र प्रशोधन गरी गाउँपालिकाको वस्तुगत विवरण अद्यावधिक गरिनेछ ।
१५२. गाउँपालिकाको अभिलेख प्रणालीलाई थप व्यवस्थित गरिनेछ ।

सार्वजनिक सम्पत्ति संरक्षण:

१५३. गाउँपालिका भित्रका सार्वजनिक सम्पत्तिको अभिलेखीकरण गरी त्यसको संरक्षण गरिनेछ ।
१५४. सार्वजनिक भूमिको लगत तयार गरी अभिलेखीकरण गरिनेछ ।

सूचना प्रविधि:

१५५. गाउँपालिका भित्रका वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्था र विद्यालयमा सञ्चालनमा रहेका विद्युतीय हाजिरी प्रणालीलाई थप व्यवस्थित र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१५६. गाउँपालिकावाट कार्यान्वयन हुने योजना, कार्यक्रमको वित्तीय जोखिम न्यूनीकरणको लागि निर्माण र खरिद प्रक्रियालाई बढी पारदर्शी र प्रतिस्पर्धात्मक बनाउन वार्षिक खरिद योजना बनाई E-Bidding लाई प्रभावकारी रूपमा सञ्चालन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइनेछ ।
१५७. राजश्व व्यवस्थापन प्रणाली तथा योजना व्यवस्थापन प्रणाली सम्बन्धी सफ्टवेयरहरु यसै वर्षदेखि सञ्चालनमा ल्याइनेछ ।
१५८. गाउँपालिकामा एक व्यवस्थित सूचना तथा अभिलेख केन्द्रको स्थापना गर्ने साथै गाउँपालिका भित्र रहेका प्रत्येक घर परिवारको पूर्ण लगत राख्ने कार्य गरिनेछ । गाउँपालिकावाट वडा कार्यालय, पदाधिकारी तथा कर्मचारीहरुलाई गरिने पत्राचारमा एस.एम.एस. प्रणालीको अवलम्बन गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिई पछिल्लो अत्याधुनिक प्रविधि अवलम्बन गर्ने कार्यलाई विशेष प्राथमिकता दिइनेछ ।
१५९. सार्वजनिक सेवा र विकासका विविध आयामका बारेमा निरन्तर जानकारी एवम् सचेतना प्रवर्द्धन गर्न विद्युतीय विकास तथा संचारमैत्री सरकारको अवधारणा अवलम्बन गर्ने नीति लिईनेछ ।
१६०. डिजिटल छत्रदेव बनाउने अभियानलाई अगाडी बढाउन गाउँपालिकाका कामकार्यालाई सूचना प्रविधिसँग जोडी सेवा प्रवाहलाई पारदर्शी र प्रभावकारी बनाइनेछ ।
१६१. गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय, वडा कार्यालय, स्वास्थ्य संस्थाहरुका लागि आवश्यक एकिकृत सफ्टवेयरको व्यवस्थापन गरी उचित कार्य वातावरणको सिर्जना गरिनेछ । कर्मचारीको ज्ञान, सीप र क्षमता अभिवृद्धिको लागि तातिम कार्यक्रम सञ्चालन गरिनेछ ।
१६२. संस्थागत स्वमूल्याङ्कन र वित्तीय मुश्यासन मूल्याङ्कन गरी कमजोर र सबल पक्षको पहिचान गरी कार्ययोजना निर्माण र कार्यान्वयन गरी संस्थागत मुधारलाई निरन्तरता दिइनेछ ।

न्यायिक निरूपण:

16/26

- १६३ न्याय क्षेत्रको कामलाई थप व्यवस्थित छिटो-छरितो र विश्वसनीय बनाउन न्यायिक समिति तथा मेलमिलाप समितिको तालिम र क्षमता अभिवृद्धि गरी न्याय सम्पादनको कार्यलाई थप प्रभावकारी बनाइनेछ ।
- १६४ बडा स्तरबाट समाधान हुन नसकेका विवादहरूलाई गाउँस्तरीय मेलमिलाप तथा सहजीकरण समिति मार्फत मेलमिलाप गगाइने छ । मेलमिलाप तथा सहजीकरण समिति मार्फत समाधान हुन नसकेका विवादहरू न्यायिक समिति मार्फत न्याय निरूपण गरिने छ । न्यायमा सहज पहुँचको बातावरण बनाइनेछ ।
- १६५ न्यायिक समितिमा दर्ता भएका विवादहरू कानूनले तोकेको म्याद भित्र निरूपण गरिनेछ ।

उपस्थित सभाका सदस्यज्यूहरू,

श्रोत परिचालन

- १६६ प्रगतिशील कर प्रणालीको विकास गरी सबैलाई करको दायरामा समेटिनेछ ।
- १६७ कानून बमोजिम तोकिएका कर, राजश्व, रोयल्टी, विक्रि तथा निकासी र राजश्व चुहावट नियन्त्रणलाई प्रभावकारी गराइनेछ । राजश्व असुलीमा सफ्टवेयरको प्रयोग गरिनेछ ।
- १६८ छत्रदेव गाउँपालिकाको राजश्व सुधार कार्ययोजना (२०७९/८० - २०८१/२०८२) लागू गरिनेछ ।
- १६९ नदीजन्य पदार्थको सदुपयोग तथा दीगो व्यवस्थापनमा जोड दिइनेछ ।
- १७० गाउँपालिकामा प्राप्त अनुदान तथा राजश्वलाई प्राथमिकताका आधारमा योजना तथा कार्यक्रमहरूमा खर्च गरी स्रोतको उच्चतम उपयोगबाट वाञ्छित उपलब्धी हासिल गरिनेछ ।

सभाका सदस्यज्यूहरू,

- १७१ आ.व. २०७९/८० को यस नीति तथा कार्यक्रमले समुन्नत छत्रदेवको आकाङ्क्षालाई पूर्ण रूपमा आत्मसात् गरेको छ । गाउँपालिकाको पहिलो स्थानीय सरकारले तयार गरेको आधारमा टेकेर छत्रदेव गाउँपालिकालाई समृद्ध, समुन्नत, गतिशील र न्यायपूर्ण बनाउँदै हरेक क्षेत्रमा उत्कृष्ट र उदाहरणीय गाउँपालिकाको रूपमा अगाडी बढाइनेछ । नागरिकको हित, कल्याण, सुख, समृद्धि, स्वास्थ्य तथा असल जीवन प्रणालीको विकासका लागि छत्रदेव गाउँपालिका सदैव संकल्पित रहेनेछ ।
- १७२ अघिल्लो ५ वर्षको सरकारको अवधीमा छत्रदेव गाउँपालिकाले देशको पहिलो खरको छानामुक्त गाउँपालिकाको पहिचान बनाएको छ । उक्त अवधीमा बडा नं. २, ३, ५ र ६ को बडा कार्यालय भवन, चिदिका स्वास्थ्य चौकी भवन, भगवती स्वास्थ्य चौकी भवन, छत्रगञ्ज स्वास्थ्य चौकी भवन, दुन्दुक आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र भवन, तुलापोखरा स्वास्थ्य चौकी भवन, चौवाह सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ भवन, नेटी सामुदायिक स्वास्थ्य इकाइ भवन, जनजागृती आधारभूत विद्यालय भवन, भगवती आधारभूत विद्यालय भवन, काप्रे बाल विकास केन्द्र भवन, धारीचौर बाल विकास केन्द्र भवन, कृष्ण आधारभूत विद्यालय भवन, सार्वजनिक माध्यमिक विद्यालयमा सभाहल, ने.रा. मा.वि. सभाहल तथा विभिन्न विद्यालयहरूमा गौचालय, खानेपानी तथा तारबार गर्ने कार्य सम्पन्न भएका छन । राष्ट्रपति शैक्षिक सुधार कार्यक्रम, मुख्यमन्त्री शैक्षिक सुधार कार्यक्रम तथा राष्ट्रिय पुनःनिर्माण प्राधिकरणको सहयोगमा विद्यालयका कक्षा कोठा, शौचालय तथा ICT व्यवस्थापन भएको छ । गाउँपालिकाको मुख्य

प्रशासकीय भवन निर्माण सम्पन्नको चरणमा छ भने बल्कोट आधारभूत अस्पतालको भवन निर्माणाधीन अवस्थामा छ । बल्कोट केरुडगा खानेपानी, उपल्ता टिकुरी खानेपानी, छत्रगञ्ज मडेलचौर खानेपानी, अर्घातोष ४२५ खानेपानी तागायत विभिन्न खानेपानी आयोजनाहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्भार गरिएको छ । छत्रदेवालय तागायत सम्पूर्ण मन्दिर र मस्जिदहरूको निर्माण तथा मर्मत सम्भार, बल्कोट पौवाको मर्मत, छत्रदेव रंगशाला निर्माण, छत्रदेव जनता आवास कार्यक्रम, सडक सौर्य बत्ती कार्यक्रम, दलित घर उज्यालो कार्यक्रम, सीपमुलक कार्यक्रम, आय आर्जन वृद्धिका कार्यक्रमहरू, विद्यालय शिक्षा र स्वास्थ्य सेवाको सुधार पनि गर्व गर्न लायक छन् । यीनै उपलब्धीहरूको जगमा टेकेर समृद्ध छत्रदेव बनाउने हाम्रो दीर्घकालीन सोंच र आकाङ्क्षा यथार्थमा परिणत हुनेछ ।

१७३ प्रस्तुत नीति तथा कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनबाट छत्रदेवको विकासमा सकारात्मक प्रभाव पर्ने र छत्रदेवको शान: सुन्दर, शान्त, समृद्ध गाउँपालिका हाम्रो अभियानको लक्ष्य पूरा गर्न सहयोग पुग्नेछ भने आशा लिएको छु । आगामी दिनमा समेत हाम्रो स्थानीय सरकार सदा छत्रदेववासी आम नागरिकको मुहारमा खुशी ल्याउन अहोरात्र खट्ने दृढता समेत व्यक्त गर्दछु ।

१७४. स्थानीय सरकारको रूपमा सेवा गर्ने अवसर प्राप्त भएको यस घडीमा यो नीति तथा कार्यक्रम तर्जुमामा प्रत्यक्ष/अप्रत्यक्ष रूपमा सहयोग पुऱ्याउनु हुने सम्पूर्ण छत्रदेववासीहरू आमा/बुबा/दाजु/भाइ/दिदी/बहिनी एवं अर्घाखाँची स्थित अमूल्य राय सुझाव प्रदान गर्नु हुने अन्य स्थानीय सरकार, स्थानीय प्रशासन, पूर्व जनप्रतिनिधि, राजनीतिक दल, निजि क्षेत्र, सहकारी क्षेत्र, राष्ट्र सेवक कर्मचारी, नागरिक समाज, आम संचार माध्यम, सुरक्षा निकाय एवं विभिन्न तह र तप्काका महानुभावहरू प्रति हार्दिक आभार व्यक्त गर्दै प्रस्तुत नीति र कार्यक्रमको सफल कार्यान्वयनको लागि सबै पक्षबाट सहयोगको अपेक्षा राख्दछु ।

जय छत्रदेव !

चन्द्रमान श्रेष्ठ
अध्यक्ष
छत्रदेव गाउँपालिका
छत्रगञ्ज, अर्घाखाँची
लुम्बिनी प्रदेश, नेपाल

मिति: २०७९/०५/०५ गते, आइतबार